Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Machario xviii

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

romane ſedis apl'icus ⁊ iudex. Cui hylarius. Et
ſi ſis leo non tñ de tribu iuda ⁊ ſi iudicans reſides
ſed nõ in ſede maieſtatis. Tũc papa cũ indigna-
tione ſurrexit dicens. Modicũ pſtolare donec re-
deam ⁊ tibi qđ mereris reddã. Cui hylarius. Si
nõ redieris quis michi ꝓ te rñſurus erit. Et ille.
Concitus redibo ⁊ tuaꝫ ſupbiam hũiliabo. Cum
ergo papa ad ſecreta ſue nature iuiſſet diſſẽteria
perijt ⁊ oĩa inteſtina ibidem ꝓijciẽs miſerabiliter
vitam finiuit. Interea videns hilarius ꝙ nullus
ſibi aſſurgeret patienter ferens in terram ſe po-
ſuit dicens. Domini eſt terra. Statimq; nutu dei
terra quam reſederat ſurſum ſe extulit: et vſq; ad
equalitatẽ alioꝝ epiſcopoꝝ ſe leuauit. Cum igit
papa miſerabiliter nunciaretur defunctus. aſſur-
gens hilarius omẽs epiſcopos in fide catholica cõ
firmauit: et cõfirmatos ad ꝓpria remiſit. Hoc aũt
miraculũ de morte leonis pape dubitationem ha
bet. tum quia hiſtoria eccleſiaſtica vel tripartita
nichil de hoc loquitur. tum quia aliquẽ papã talis
nominis tunc fuiſſe: cronica nõ teſtatur: tum quia
hieronimus dicit ꝙ ſancta romana eccl'ia ſemꝑ im
maculata ꝑmanſit. ⁊ in futuro ꝑmanebit ſine vlla
hereticoꝝ inſultatiõe. Poſſet tamẽ dici ꝙ tũc erat
aliquis papa ſic vocatus non quidẽ canonice ele-
ctus: ſed tirannice intruſus. Uel forte liberius pa
pa qui cõſtantino heretico fauebat alio noĩe dict'
eſt leo. ¶ Tandẽ multis miraculis ꝑpetratis. cum
beatus hilarius infirmatus obitũ ſuũ imminere co
gnoſceret: leonciũ preſbiterũ quem maxime dili-
gebat ad ſe vocauit. et nocte imminente vt foras
exeat admonuit. et ſi quid audiret vt renũciet im
perauit. Ille iuſſa cõplens voces adhuc ciuitatis
tumultuãtis ſe audiſſe reuertẽs expoſuit. et cũ cir
ca eũ vigilaret finẽ eius expectans: media nocte
iterũ iubet exire: et quid audiret iacenti referret.
Qui cum ſe nichil audiſſe renunciaſſet: mox nimia
claritas quam etiam predictus pſbiter ſufferre nõ
poterat ad eum intrauit. et ſic paulatim recedẽte
lumine ad dñm migrauit. Floruit autem circa an-
num domini. cccxl. ſub cõſtantino. Feſtũ huius ſan
cti eſt in octaua epyphanie. Cum duo mercatores
maſſam cere cõmuniter haberent et vnus altero
renitente eam ad altare ſancti hilarij obtuliſſet:
ſtatim per mediuꝫ diuiſa pars vna ſibi remanſit:
reliqua renitenti deuenit.

De ſancto Machario. xviii A

Machariꝰ dicit a macha qđ eſt ingeniũ et
ares virtus. Uel dicitur a macha qđ eſt ꝑ
cuſſio ⁊ rio magiſter. Fuit eñ ingenioſus
cõtra demonis fallaciã: virtuoſus quantũ ad vitã
ꝑcuſſis in domatiõe corporis: magiſter in regimi-
ne ꝑlationis. Uel macharius id eſt beatus. B

Macharius abbas deſcẽdit ꝑ vaſtitateꝫ de
ſerti: et intrauit dormire ĩ monumẽto vbi
ſepulta erant corpora paganoꝝ. et extra
xit vnũ corpus ſub caput ſuũ tanꝙ̃ plumaciũ. De-
mones aũt volẽtes eũ terrere: vocabãt quaſi vnã
mulierẽ dicẽtes. Surge veni nobiſcũ ad balneũ.
Et alter demon ſub ipſo tanꝙ̃ ex mortuo illo dice
bat. Peregrinũ quendaꝫ habeo ſuper me nõ poſ-
ſum venire. Ille aũt non expauit: ſed tũdebat cor
pus illud dicẽs. Surge et vade ſi potes. Et audiẽ-
tes demones fugerũt voce magna clamantes. Ui-
ciſti nos dñe. Dum aliquando abbas macharius
a palude ad cellã ſuam ꝓteriret: occurrit ei dyabo
lus cum falce meſſoria. et volẽs eum cuꝫ falce per-
cutere non potuit. Et dixit ei. Multam violenciã
patior a te machari: quia non poſſum ꝑualere ad
uerſum te. ecce eñ quicquid tu facis et ego facio.
Ieiunas tu: et ego penit' nõ comedo. Uigilas tu
et ego omnino non dormio. Unũ eſt ſolũmodo in
quo me ſuperas. Et dixit abbas. Qđ eſt illud? Cui
ille humilitas tua ꝑ quam non preualeo aduerſuꝫ
te. ¶ Dum tẽptationes ipm nimiũ moleſtarent.
ſurgens et magnũ ſaccũ arene humeris ſuis impo
nens diebus multis ſic ꝑ deſertũ ibat. Quẽ theo-
ſebius inueniẽs dixit. Abbas cur tm̃ onus portas
Et ille. Uexo vexantẽ me. Abbas macharius vi-
dit ſathanam trãſeuntẽ in habitu homis. et hab-

tem veſtimentū lineū laceratū: et ꝑ oīa foramina depēdebant ampulle. et dixit ei. Quo vadis? Cui ille. Uado pocionare fratres. Cui machari⁹. Quare tot ampullas portas? Reſpōdit. Guſtū fratrib⁹ porto et ſi vnū alicui nō placebit: offerā aliud: vel terciū. et ſic ꝑ ordinē: vt aliqđ placeat. Et cū rediret dixit ei machari⁹. Quid feciſti? Reſpōdit. Oēs ſanctificati ſunt et nemo michi acquieuit. niſi vn⁹ qui vocat̄ theociſt⁹. Surgēs aūt macharius illuc iuit et fratrē tēptatū inueniēs ſua cū exortatione conuertit. ¶ Poſt hec iterū cū machari⁹ inueniēs dixit. Quo vadis? Cui ille. Ad fratres vado. Reuertēti occurrit ſenex et dixit. Quid faciūt fratres illi? Cui dyabolus. Male. Et dixit. Quare? Quia oēs ſancti ſunt et qđ eſt maius maluꝫ: vnum queꝫ habebā amiſit: et oībus ſanctior fact⁹ eſt. Audiēs hoc ſenex. gratias egit deo. ¶ Quodā die macharius caput defuncti repperit: et dū oraſſet interrogauit illud cuius caput fuerit. Et reſpōdit ſe fuiſſe paganum. Et dixit ei macharius. Ubi eſt aīa tua? Reſpondit. In inferno. Cūq̄ requireret ſi multū in profundo eſſet. Reſpōdit q̄ tm̄ in ꝓfundo erat q̄ntum diſtaret terra a celo. Cui macharius. Sunt ne aliqui te ꝓfundiores? Reſpōdit. Etiam iudei. Cui iterū ille. Et vltra iudeos ſunt ne aliqui profundiores? Cui ille. Profundiores oībus ſunt falſi xpiani qui xpi ſanguine redēpti tantū preciū paruipenderūt. C ¶ Dū per quendā ſolitudinē profundiſſimam pergeret: ad quodlibet miliare arūdinem figebat: vt poſtmodū redire ſciret. Sed dum iam nouem dietas feciſſet: et in quodā loco quieſceret: dyabolus omēs arūdines collegit. et ad caput eius poſuit. Unde ad redeundū plurimū laborauit. ¶ Frater quidā plurimū cogitationibus ſuis moleſtabatur: q̄ ſcilicet in cella ſua inutiliter eſſet ſed ſi inter homies habitaret multis prodeſſe poſſet. Qui cum cogitationes ſuas machario retuliſſet ille ait. Fili ſic illis reſponde. Hoc ſaltem facio quia propter chriſtū parietes iſtius celle cuſtodio ¶ Dum quendam culicē ſe pungētem manu occidiſſet: et multū de illo ſanguinis emanaſſet: reprehendēs ſe q̄ ꝓpriā vindicaſſet iniuriā. nudus ſex menſibus in deſerto manſit. et inde a ſcabronib⁹ totus laceratus exiuit. Poſt hoc mltis clarus virtutibus in pace quieuit.

¶ De ſancto Felice xix A

Felix prenomine in pincis dicit̄. vel a loco in quo requieſcit: vl' a ſubulis quibus paſſus ꝓhibetur: nā pinca ſubula dicit̄. Aiunt eum q̄ cū magiſter puerorū extiterit: et eis nimiū

rigidus fuerit. tent⁹ a paganis cū chriſtum libere confiteret̄. tradit⁹ fuit in manib⁹ puerorū quos ipſe docuerat: qui eū cum ſtilis et ſubulis occiderunt. Eccleſia tamen tenere videt̄ q̄ non martir extitit ſed cōfeſſor. Hic cū ad quodcūq̄ ydolū ducebat̄ vt ei ſacrificaret. in illud exſufflabat. et continuo corruebat. ¶ Legit̄ aūt in quadam alia legēda. q̄ dū maxim⁹ nolanus eps. ꝑſecutionē fugiens fame et gelu afflictus ſolo corruiſſet. felix ab angelo ad eū mittitur. et cū nichil ibi cibi haberet. de ſente ꝓpriā pendentē vidit racemū. de quo in os eius expreſſit: vinū humeriſq̄ impoſitum ſecum detulit. Ipſo igitur defuncto felix in epm eligit̄. Qui poſtquam ꝑdicaret: et ꝑſecutor eū quereret inter parietes dirutos ꝑ modicū aditū ſe occultauit. Statimq̄ nutu dei per aditū illum telas aranee texuerant. Quas dū ꝑſecutores conſpiciūt: neminē illuc eſſe putantes abſcedūt. ¶ Inde autē alium locū ſanctus felix pergēs a quadā vidua per tres menſes alimēta ſuſcepit: nunq̄ tamen eius faciē vidit. Tādem pace reddita ad eccleſiam ſuam rediit: et ibi in pace requieuit: ſepultus iuxta vrbem in loco q̄ dicit̄ pincis. ¶ Huic et alius erat frater qui felix ſimiliter dicebat̄. Cumq̄ etiam ipſe ydola adorare cogeret̄ dixit. Inimici eſtis deorū veſtrorū: quia ſi me ad illos duxeritis: in eos ſicut frater me⁹ exſufflabo et corruent. B ¶ Excolebat aūt ſanctus felix ortū. Quidā vero olera eius rapere cupiētes dum furtum ſe facere cogitabant: tota nocte ortū diligētius excolebant. Mane aūt a ſancto felice